

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu

דרשו ד' ועוזו

קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט' סיון תשע"ט | דף היומי בבלי: בכורות נו.

דף היומי בהלכה: מסעיף ט"ז עד סעיף י"ט.

מוסר: חפץ חיים כלל י' אות י"ג עד אות ט"ו.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

בחירות חוזרות ב"ז באלול - "מהלך שמימי" | העובד הגוי הדפיס בשבת את המראי-מקומות לשיעור כללי | "הבטחתי לערוך סעודת הודיה בקבר שמואל הנביא - ונושעתי" | 'דרשו' במספרים - הצצה מרתקת וראשונית מסוגה | 1655

על דא ועל הא

"הנציגים שאינם שומרי מצוות סברו שבחודש אלול המפלגות החרדיות לא תוכלנה 'להיאבק על כל קול' כפי שעשו בבחירות הקודמות. ברם, אם הם היו יודעים את האמת, יתכן שהיו מנסים ככל האפשר למנוע את קיום הבחירות בימי אלול..."

הגר"י זילברשטיין שליט"א: בחירות חוזרות בתאריך י"ז באלול - "מהלך שמימי"

האמת, יתכן שהיו מנסים ככל האפשר למנוע את קיום הבחירות בימי אלול...

ונסביר את דברינו: ההחלטה על איך וכמה לפעול בימי אלול תהיה נתונה כמובן לדעתם, דעת תורה, של גדולי ישראל. אבל עוד לפני כן, אנחנו צריכים להוכיח לכולם שבעוד ש'אלה ברכב ואלה בסוסים', הרי אנחנו 'בשם ה' נזכיר'. דהיינו, דווקא אווירת החיזוק והתשובה בימי חודש אלול, המתבטאת בחיפוש האמת ובקשת הסליחה - הם הם אלה שיגרמו בעזרת השם 'אתערותא דלעילא' שתסייע בעדנו לקדש שם שמים, ולראות שוב את ההצלחה שהיתה בס"ד בבחירות האחרונות. ההתעוררות שלנו בתפילה ובתשובה, בתורה ובמעשים טובים, תביא להתעוררות בשמי שמים, וכך יושפע עלינו שפע של רחמים ויפתחו בפנינו שערי ההצלחה.

והאמת, שגם נציגי השלטון בעצמם יודעים את האמת, וגם הם מודעים לכך שכאשר אנשי בתי המדרשות מצויים בחיזוק זה הזמן היעיל ביותר לנקוט בפעולות הנצרכות לסיעתא דשמיא מיוחדת. לא סוד הוא שכאשר ראש הממשלה דאז רצה להפציץ את הכור האטומי בעירק, הוא ביקש לפני כן לשמוע את דעתם

הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א התייחס לאחרונה באחד משיעוריו ל'בחירות החוזרות' העתידות להתקיים בעוד מספר חודשים. "חובשי בתי המדרשות צריכים לדעת" - אמר - "שהמהלך שנכפה עלינו לקיים 'בחירות חוזרות' באלול, לא נקבע על ידי בשר ודם, יהיה מי שיהיה, אלא זהו מהלך שמימי, וברור שמן השמים רוצים לנסותנו ולראות האם אנחנו 'בוכרים' בדרך הישר.

והנה, אם בכל מערכת בחירות אומרים לנו כל גדולי הדור שְאֵלוּם הם ימים שבהם אפשר לקדש שם שמים בצורה מופלאה, ולהוכיח שאנחנו מציינים להוראותיהם הברורות של מרנן ורבנן, הרי במערכת הנוכחית יהיה לענ"ד היבט נוסף. כפי שדווח, הנציגים החרדיים ביקשו לערוך את הבחירות בחודש מנחם אב, בימי 'בין הזמנים', אבל בסופו של דבר נקבעו הבחירות ליום י"ז באלול. ובל נחשוב שמדובר במהלך של מה בכך; הנציגים שאינם שומרי מצוות יודעים היטב שבימי התשובה והרחמים של חודש אלול ממעט הציבור החרדי, על כל שכבותיו, לעסוק בענייני חולין, ומעדיף להימצא יותר ויותר שעות בבית המדרש. דבר זה יביא, לדעתם, לכך שהמפלגות החרדיות לא תוכלנה 'להיאבק על כל קול', כפי שעשו בבחירות הקודמות. ברם, אם הם היו יודעים את

הבורא בעולמו. הבחירות והחששות מפני עלייתם לשלטון של גורמים שינסו לפגוע רח"ל בלומדי התורה, יעניקו לנו אפשרות להתפלל ביתר שאת על 'ויראוך כל המעשים וישתחוו לפניך כל הברואים', ולהרגיש באופן מוחשי יותר עד כמה אנחנו זקוקים להמלכתו של השם יתברך בעולם. וזה עצמו, ההתעוררות הזו, והסליחות שתיאמרנה ברטט, יצליחו בס"ד את דרכנו. ונוכה להמליך את בוראנו באהבה וביראה, בשמחת לב ובחרדת קודש.

- - ויראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלינו.
(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן מס' 331 סיוון תשע"ט)

של גדולי הדור, ושיגר את נציגיו כדי שישאלו מתי היא השעה הטובה ביותר להפצצה. גדולי הדור השיבו שעדיף לעשות זאת בשעה 4:00 אחה"צ, כיון שבשעה זו בתי המדרשות מלאים בלומדי התורה. 'זכות התורה היא שתגן על המטוסים ושהמבצע כולו יעבור בשלום', אמרו.

וכך נאמר גם אנחנו, שדווקא ימי אלול, ואווירת החיזוק המיוחדת המורגשת בימים ההם, תהיה בעזרנו לקדש שם שמים בצורה מופלגת. ימי התשובה והסליחות, שבהם אנחנו מתפללים 'ותן פחדך על כל מעשיך', יהיו עבורנו ימים של חיזוק במלכות

הסיפור היומי

העסקנים נכנסו שוב למרן שליט"א ואמרו לו: "שמרן יידע, מדובר בבעיה שכבר מקננת בגופו כחצי שנה, ויש מחקר רפואי מקיף, האם אפשר להתעלם מהכל?"... מרן הרים את עיניו הקדושות ואמר: "עכשיו כבר אי אפשר להתעלם!"

התנאי לזכות לנסים בכוח פיו של הצדיק - אמונת חכמים

או שאפשר לעשותו כאן בארץ, ומרן שליט"א ביטל הכל ואמר: "לא צריך שום דבר, שישב וילמד בהתמדה". נדהמו מהתשובה וניסו להבין, שהרי יש כאן בעיה ברורה. חזר מרן ואמר להם: "הכל הבל וריק, לא צריך כלום, שישב וילמד בהתמדה"...

יצאו מבולבלים ונבוכים, התייעצו עם המשפחה מה לעשות, והחליטו להיכנס שוב. אמרו לו: "שמרן יידע, מדובר בבעיה שכבר מקננת בגופו כחצי שנה, ויש מחקר רפואי מאד מקיף, האם אפשר להתעלם מהכל?"

הרים מרן את עיניו הקדושות ואמר: "עכשיו כבר אי אפשר להתעלם, צריך לעשות ניתוח... היכן שהרב פירר יחליט"...

ורואים כאן שמה שמרן שליט"א מבטל לא פעם בעיות רפואיות כלאחר יד, אין זה מפני שחושב שהבעיה איננה, אלא משום שידע שיש בכוח פיו לסלק ולבטל את הבעיה. וצריך לזה אמונת חכמים, ובלא זה אינו יכול לפעול כזה נס.

(מאמרי 'עינינו גל' - בתוך 'אוסף גיליונות' שע"י צוף הוצאה לאור, נשא תשע"ט)

מעשים נוראים שמעתי עתה על מרן שר התורה רבינו הגר"ח שליט"א, שכבר נודע בשערים הכוח של פיו הקדוש, ממש בבחי' 'ותגזר אומר ויקם לך'.

היתה משפחה באחת מערי הארץ שסבלה צרות קשות, ובא אבי המשפחה לתנות צערו לפני מרן שליט"א, וייעץ לו לעבור לבני ברק. ומכיון שהנ"ל היה בעל משפחה גדולה שמבוססת מאד במקומו, חזר אחרי שבוע עם אחד העסקנים, והלה סיפר למרן שליט"א איך היהודי הזה מסובב צרות, ורבינו הורה לו לעבור לב"ב, אלא שמדובר במערכה מאד מאד מורכבת, והאם באמת יש להתאמץ בזה. השיב להם מרן: "אם ככה אמרתי, ראוי לחשוש לדבריי..."!

וסיפור מבהיל מזה ארע לאחרונה, שניגש אליו יהודי שיש לו בן בחור ישיבה שנתגלתה אצלו מחלה בחדרי הלב, והגיע עם עסקן רפואי שהיה בקי בכל התיק הרפואי, וכבר נועצו עם הרב פירר האם כדאי לעשות את הניתוח במרכז רפואי מפורסם בברזיל

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הכל התחיל באותו מכתב רשמי, ש'נחת' בבוקר אחד בתיבת הדואר של מוסדנו. על גבי המעטפה בלט הסמל המרתיע של רשויות המס בישראל. פתחתי את המעטפה בחשש, מתוכה נשר דף רשמי שבישר לנו על בדיקה, שנפתחה במשרדי מס הכנסה כנגד העמותה שבראשותי

הרב אלתר דוד רוט שליט"א, 'גבאי אמון' הנודע ד'שיכון ויז'ניץ' מבני ברק, עם סיפור אמיתי ומחזק

מהם בעצמי. למרות עיסוקי רב השנים בחינוך, הופתעתי לגלות
כמה הרבה ידע עדין חסר לי במצוה מצויה וחשובה כל כך...
תוך כדי שיחה רשמית נקודות מתוכן דבריו, במטרה לשוב
ולהרהר בהם, ובהמשך אף לחזק בהם אחרים.

סיימנו את השיחה בברכות הדדיות ופרשתי לשינה.
למחרת בבוקר השכמתי קום, ומיד לאחר התפילה פנית
לנסוע לאשקלון, שם שוכן משרד מס הכנסה, אשר עמותתנו
היתה נתונה לטיפולו. אחרתי מעט את שעת הפתיחה, וגילית
שתור ארוך של ממתנים משתרך לפני.

מאותו רגע החלה סאת יסוריי: כאשר סוף סוף הגיע תורי, התברר
לי כי המתנתי בטעות לפקיד הלא נכון, והפקיד הפנה אותי לפקיד
אחר. שוב הייתי צריך להמתין, אלא שכשהגיע תורי התאכזבתי
שנית... מתברר כי כדי שיוכל אותו פקיד לטפל בענייני, היה עלי
למלא טופס ולהגישו לפקיד אחר. שוב המתנתי שעה ארוכה, רק
כדי לגלות שהפקיד הנכבד נאלץ לצאת במפתיע מהמשרד...
לאחר שלושה נסיונות כושלים, החלטתי לפנות למנהל.

גם בכניסה לחדרו נאלצתי להמתין, אולם הפעם החלטתי
לא לוותר; משהתיישבתי לפני המנהל, שפכתי את לבי בקוצר
רוח בולט: "כבר שעות שאני ממתין, וכל אחד דוחה אותי לפקיד
אחר", טענתי. המנהל הקשיב לי וניכר היה שהדברים נגעו ללבו.
"המתן כאן בצד", החווה בידו לעבר אזור ההמתנה במסדרון
הסמוך, "אני בעצמי אטפל בתיק שלך".

שמחתי. בטוח הייתי שהנה באה ישועתי, ואזרתי את שאריות
הסבלנות שעוד נותרו בי כדי להמתין.

תוך כדי המתנתי, עד הייתי למחזה בלתי שגרתי; הבחנתי
באדם בעל חזות חילונית, היוצא מחדר השרותים הסמוך, נוטל
את ידיו, ולאחר מכן מוציא כיפה מכיסו ומברך בכונה "אשר יצר".
איני רגיל במחזות מסוג זה; יהודי חילוני המברך ועוד בכוונה
רבה, ולכן הקשבתי לברכתו בתשומת לב מיוחדת. עניתי אחריו
'אמן' בקול רם. עניה שבדאי היתה מהולה בה השפעתה של
השיחה של ליל אמש.

האיש הביט לעברי במבט מופתע, וניכר היה כי הוא לא הבין
ממש מה אמרתי. הסתקרנתי לדעת מהו הסיפור שעומד מאחוריו,
וכמעט ועמדתי לשאול אותו על כך, אולם הוא פנה מיד ונבלע
באחד החדרים.

"וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיף מִפְּנֵיךָ" (במדבר י', ל"ה)

הכל התחיל באותו מכתב רשמי ש'נחת' בבוקר אחד בתיבת
הדואר של מוסדנו. על גבי המעטפה בלט בכחול, הסמל המוכר
והמרתיע של רשויות המס בישראל. פתחתי את המעטפה בחשש,
מתוכה נשר דף רשמי, שתוכנו בישר לנו על בדיקה שנפתחה
במשרדי מס הכנסה, כנגד העמותה שבראשותי.

רבים ממנהלי העמותות מכירים את המשמעות של 'בדיקה'
זו. זהו הליך שמפעם לפעם ננקט כנגד עמותות ותיקות, שמחמת
שגיאה כלשהי עוררה פעילותם את חשש פקידי המס, והוא מטרד
ומעמסה לכל עמותה באשר היא.

כדי להתמודד עם הבדיקה, היה עלינו להגיש לפני רשויות
המס את כל המסמכים, המתעדים את פעילות העמותה מיום
הקמתה, כאשר כל מסמך ומסמך, עתיד היה להיבדק בשבע
עניינים בידי פקידי המס.

חרדנו מאד מתוצאות הבדיקה. אף כי מעולם לא ביצענו,
חלילה, פעולות בלתי חוקיות במסגרת העמותה. מספיק היה
שמסמך כלשהו יאבד או יחסר, כדי לחייב אותנו בקנסות כבדים,
בסכומים עצומים שגבוהים היו מהשגתנו.

שכרנו את שרותיו של רואה חשבון בכיר, כדי שיסייע בידינו
להערך לבדיקה, והתכוונו בדחילו ורחימו לפגישה המכרעת,
שנקבעה לנו עם פקיד השומה המחוזי. פגישה שבמהלכה אמור
היה התיק להיות מוכרע לשבט או לחסד.

ככל שהתקרב מועד הפגישה, כך תפחה והוגדשה מזוודת
המסמכים, שאמורים היינו לשאת אליה. התכוונו היטב, אולם
למרות כל ההכנות שעשינו, הלחץ היה רב מאד. מביני דבר שעמם
התייעצנו, הזהירו אותנו כי מדובר בתיק מורכב, שהסיכון בו גבוה
וגורלו נתון לשבט או לחסד, בידי פקידים שרירי לב.

בערב שלפני הפגישה שוחחתי באקראי עם קרוב משפחתי.
יהודי חשוב שעוסק מזה שנים בהפצת מצוות עניית אמון
ובחיזוקה. זו היתה אמורה להיות שיחת שלומים שגרתי, אולם
משום מה החליט קרוב משפחתי, שמודע היה לעיסוקי כמחנך
וכמרצה, לשתף אותי דוקא עכשיו בתובנותיו החשובות בנוגע
למצוות עניית אמון, כדי שאשתף בהן את תלמידי.

כמחצית השעה ארכו דבריו המרתקים, אשר למרות הלחץ
שהייתי נתון בו, האזנתי אליהם ברב קשב, את האמת - התחזקתי

לקבלה בימי השבעה על פטירת אמי עליה השלום, ומאז אני מקפיד על כך". הוא המתין שניה ומיד החזיר לי בשאלה: "אם אנו כבר מדברים, ראיתי שענית אחרי 'אמן' ובאמת לא הבנתי מה הקשר שלך לברכה שאמרתי לקדוש ברוך הוא", שאל בתמימות. שמחתי על ההזדמנות להשתמש בידע שרכשתי אך אתמול, ומיד התחלתי להאריך, ולהסביר לו את משמעותה של עניית 'אמן', כיצד היא משלימה את הברכה, ומה גדול שכרו של מי שמקפיד על כך.

הארכת מעט בדברים, אולם לא היה נראה כי בן שיחי מאבד את סבלנותו. אדרבה, הוא הקשיב לי בסקרנות רבה ולא הסתיר את התפעלותו - מלה קטנה כל כך עם משמעות כה גדולה... מסיימתי להרצות את דברי ועמדתי לקום ממקומי, עצר אותי האיש ושאל אותי מדוע בכלל הגעתי למקום.

כמעט ושכחתי בעצמי מדוע... מהרתי להסביר לפקיד את סיבת בואי למקום. הוא הקשיב לי בסבלנות ומסיימתי אמר: "אומר לך את האמת, אינני יודע בכלל למה הגעת אלי, ענין זה אינו נתון לאחריותי, אולם התרשמתי ממך עמוקות... המתן כאן כמה דקות, ונראה האם אוכל לעשות משהו בשבילך... אנסה קודם לדבר עם המנהל".

הפקיד יצא מהמשרד כשבידיו ערמת המסמכים שהגשתי לו... לאחר דקות מספר הוא חזר כשבידיו דף אחד בלבד, חתום בחותמת רשמית שעליו רשום:

"הנני לאשר כי בדקתי את התנהלותה של עמותת פלונית, ולא מצאתי כל דופי בפעילותה. כל התביעות שהוגשו כלפיה מבוטלות... על החתום: פלוני, נציב מס הכנסה...".

הבטתי בדף בחוסר אמון. האם יתכן שהחתימה נתנה בלי שום בדיקה? תהליך האמור לארוך כמה שבועות, הסתיים תוך כמה דקות...

קמתי ממקומי ומיהרתי לעזוב את המשרד, לא לפני שהרעפתי תודות על הפקיד המסור.

הוא לא הבין לגמרי את כוונתי. "בסך הכל עניתי אחריך 'אמן'...", אמר כשיזיק שובב בעיניו ומיהר לצאת מהמשרד.

(מתוך עלון 'וכל מאמינים' פרשת בחוקותי)

כמחצית השעה לאחר מכן, הבנתי שהדברים אינם פשוטים כל כך. הצצתי לחדר המנהל, וראיתי שהוא עסוק בשיחת טלפון ארוכה. סבלנותי עמדה לפקוע. עת סגירת המשרד הלכה וקרבה, שעות על גבי שעות ישבתי שם, לאחר התכוננות רבה כל כך לפגישה, והנה... אני עומד לשוב לביתי כלעומת שבאתי.

בתעוזה רבה פתחתי את דלת משרד המנהל, והבטתי בעינים חודרות בעיניו. לא היה נראה כי התרגש ממבטי המצמית, משום שהוא סימן לי בידו להמשיך ולהמתין...

"כבודו", פניתי בתקיפות למנהל, מבלי להתחשב בשפופרת שהיתה צמודה לאזנו, "אני חייב לסיים היום עם הסיפור שלי!". הוא הפנה אלי בחזרה מבט כעוס וגער בי, תוך שהוא מסתיר בידו את הפומית:

"האם אינך רואה שאני עסוק?! כבר אמרתי לך שאטפל בתיק שלך בעצמי...!". כמעט שהשתכנעתי בכנות דבריו, אלא שדקה לאחר מכן נראה שהוא בעצמו כבר הבין, כי השעה מאוחרת מדי כדי שיספיק לממשם; הוא יצא מחדרו והצביע לי על דלת מקולפת בקצה המסדרון: "המתן כאן, תכף יגיע פקיד שיטפל בענייך".

נקשתי על הדלת ולא נענית. כבר הייתי לחוץ מאד, היה עלי להתמתין שוב, אולם פחדתי לעורר את זעמו של המנהל. על כן המתנתי בשקט, תוך שאני משלים בלבי עם העובדה, כי אאלץ לשוב לכאן במועד אחר.

סוף סוף נקראתי להכנס. אכן, נראה היה כי לחינם שלחני המנהל לכאן... הפקיד היה במהלך התארגנות ליציאה, ובקושי הבחין בכניסתי. אלא שכשהבטתי בעינו, הופתעתי לגלות כי מדובר באדם שראיתיו לפני כן מברך "אשר יצר" בכוונה...

כאמור, כבר השלמתי עם העובדה, כי לא אוכל להספיק היום להשלים את הטיפול בתיק המעיק כל כך, אולם לא יכולתי לעצור בעד סקרנותי, ושאלתי את האיש בעדינות: "ראיתי אותך קודם מברך 'אשר יצר' בכזו כוונה. אינך נראה כאדם שומר תורה ומצוות, מה הביא אותך לאמץ את ההנהגה הזו?".

האיש היה מופתע מהשאלה, אולם לא המתין מלהשיב: "אהה... מדובר בקבלה שקיבלתי על עצמי לפני שנים. התעוררתי

חוויה רוחנית יומית מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק.
עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד...
בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל-

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

המלמדים סיכמו ביניהם שכאשר הישועה תבוא הם יערכו סעודת הודיה בקבר שמואל הנביא. והנה, הפלא ופלא! בדיוק באותן דקות נפל דבר אי-שם במשרדים הרוחשים של משרד החינוך...

שלושה סיפורי ישועה מפיהם של בעלי המעשה

בעז"ה סעודת הודיה במתחם קבר שמואל הנביא! - וכעת אתה אומר לי שברבע שעה האחרונה חלה תזווה אי שם במשרדים הרוחשים של משרד החינוך, על שולחנו של אחד הפקידים... הרי זה נס גלוי'.

"אכן, לאחר תקופה קצרה", מפטיר המנהל הנרגש, "הוזמנת להשתתף בסעודת הודיה יחד עם כל המלמדים היקרים שלנו, במתחם קבר שמואל הנביא, להודות ולהלל לשמו הגדול על כל רחמיו וחסדיו".

ועוד מספרת לנו קבוצת בחורים חברי מחזור אחד, שברובם כבר התארוסו וחלק מהם כבר זכו להקים ביתם. אולם, עדיין ישנה רשימה ארוכה של בחורים המצפים לישועת ה'. בסביבות חג הפסח, השתא, הם התאספו יחד וקבלו על עצמם שאם עד היארצייט של שמואל הנביא יתארוסו לפחות שלושה בחורים מהשיעור, הם יבואו ויערכו סעודה במתחם הקבר.

למרבה הפלא, תוך כמה ימים באו בברית האירוסין שני בחורים מהמחזור, כאשר עדיין עיני כולם מצפים לראות את השלישי שיכריע את הישועה. והנה, ביום שישי כ"ו באייר, יומיים לפני ההילולא של שמואל הנביא, בשעות הצהרית של פניא דמעלי שבתא התארוס בחור שלישי מהשיעור, ויהי לנס ופלא.

וסיפור גורר סיפור נוסף, שאירע בשנה שעברה עם בחור מבוגר שהיה מעוכב שנים רבות. גם כאן היו אלו החברים לשיעור, שכידוע חברים טובים יכולים לפעול בני חיי ומזוני, כפי שהעידו צדיקים. הללו התאספו וקבלו על עצמם לערוך סעודה בקבר שמואל הנביא אם חברים יתארוס עד ט"ו בשבט [-תשע"ח]. בליל ט"ו בשבט אירע הנס, והבחור בא בברית האירוסין. סעודת ההודיה נערכה כמובן בהשתתפות כל החברים, כאשר הכל מעלים על נס ברוב תשואה את כח הצדיקים שמנוחתם כבוד לא רחוק מאתנו, ואשר ניתן בהישג יד לפעול אצלם ישועות גדולות לכלל ולפרט.

(ארה"ב ברגמן 'המבשר' ג' - ח' בסיוון)

מספר הרב פ. ב. מנכ"ל מוסדות חשובים במרכז הארץ: "כבר לפני תקופה ארוכה התחלנו בשלב של העברת כל המוסדות שלנו לרשת אחרת מכפי שהיו רשומים עד כה. עשינו זאת מפאת ההכרח עבור תקצוב המוסדות, הכרוך בשלל קשיים ופרוצדורות מסובכים. תחילה, התקדם הכל לפי התכנית. העובדים הרבים שלנו, ביניהם מלמדים חשובים המתמסרים למלאכת הקודש בכל כוחם, שאר עובדי הוראה, אף עשרות רבות של אברכי כולל הסמוכים על שולחן מוסדותינו - שמחו כולם לשמוע על התפנית שבעזרת ה' תביא להם רווחה וייתכנו אף תוספות תקציביות פה ושם.

"דא עקא, לפתע החלו להיערם קשיים חדשים, ובעיות שונות ומשונות צצו על כל צעד ושעל. המעבר לרשת החדשה הסתבך לגמרי והגענו לשוקת שבורה. נוצר חשש שאנו עלולים לצאת 'קרחים מכאן ומכאן'. להפסיד את המעמד הממשלתי הקודם שלנו, ולא לקבל את המעמד החדש.

"אחד המלמדים, ידידי האישי, היה מטבע הדברים נתון בסוד הענין. שיתפתי אותו לאורך כל הדרך בעליות והמורדות שחווינו. הוא חלק עמי את המתחים ואת האכזבות. יחד ציפינו כולם לישועת ה' שתבוא.

"באחד מימי שיא המשבר, ללא שום איתות מוקדם אני מקבל עדכון לקוני ממשרד החינוך לפיו חלה התקדמות משמעותית מאוד בדרך לרישום החדש. מתברר כי ממש ברגעים אלו נחה הרוח על אחד מאנשי הפקידות במשרד. הוא חתם מיד על טופס מסוים והתחיל להניע את התהליך בכיוון הטוב.

"לא יכולתי להחריש. הייתי מוכרח לספר את החדשות הטובות למאן דהו. המלמד, ידידי הטוב, היה הכתובת הראשונה אליה פניתי. הרמתי אליו טלפון - בזמן של ההפסקה - וסיפרתי לו את החדשות הטובות.

"אני המום!!!" - היתה תגובתו הרעשנית. 'בדיוק לפני רבע שעה' - סיפר - 'ישבנו יחד בחדר המלמדים ושוחחנו על המצב החמור של המוסדות. אחד הנוכחים העלה רעיון שנעשה יחד איזו סגולה מקורית למען ישועת והצלחת המוסדות. סיכמנו על אתר, שברגע שהמוסדות יושעו והכל יבוא על מקומו בשלום, נערוך

כמה נבחנו ב'דרשו' מאז היווסדו? כמה דפי גמרא נלמדו? כמה ספרי משנה ברורה הודפסו? כמה מוקדי בחינה נפתחים מדי חודש? - סקירה מרתקת וראשונית מסוגה

לראשונה: הצצה ייחודית אל הנתונים והמספרים המדהימים שמאחורי המהפכה התורנית העוצמתית מבית היוצר של 'דרשו'

גמרא מדי חודש, ופעם בארבעה חודשים גם מבחן סיכום על 120 דפי גמרא. בתוכנית זו השתתפו עד כה 30,778 נבחנים, בלא פחות מ-232 מבחנים, מהם 186 מבחנים חודשיים ו-36 מבחנים מסכמים הנערכים כאמור אחת לארבעה חודשים.

במסגרת זו, עומדים נבחני 'קנין תורה' בכור המבחן על כל 2,711 דפי הש"ס, ומאז הוקמה התוכנית עם תחילת לימוד מסכת חולין במחזור הי"א של הדף היומי, הם נבחנו פעמיים על הש"ס כולו והוסיפו עליו כבר 160 דפים בפעם השלישית.

20 אלף דפי גמרא בשבע שנים!

בתוכנית קניין ש"ס, נבחנו הלומדים על כל המבחנים של תוכנית 'קנין תורה' כאמור, והוסיפו עליהם עוד 15 מבחנים חצי שנתיים, כשבכל אחד מהם נבחנו על כל דפי הגמרא שנלמדו מתחילת המחזור של 'הדף היומי' ועד המועד בו נערך המבחן. כך למשל, במבחן האחרון שנערך בשלהי חודש ניסן, נבחנו משתתפי 'קניין ש"ס' על 2,430 הדפים שמתחילת מסכת ברכות ועד דף קכ"ב במסכת חולין, המבחן הראשון הוא על 180 דפי גמרא, המבחן השני, שנה אחרי תחילת המחזור בדף היומי, הוא על 360 דפי גמרא, ובסוף התוכנית הם נבחנו בפעם אחת על הש"ס כולו - 2,711 דפים בחד מחתא! במהלך המחזור הקודם נבחנו משתתפי התוכנית בסך הכל על 20 אלף ו-81 דפי גמרא!! במשך יותר משבע שנות הלימוד של מחזור הדף היומי כולו, כשעל 180 הדפים הראשונים הם נבחנו 15 פעמים, ועל הדפים האחרונים פעם אחת.

במסגרת תוכנית 'קנין הלכה', נבחנו ב'דרשו' 1,835 אברכים תלמידי חכמים, ב-5 מסלולי לימוד, המחולקים לשתי קבוצות נפרדות כשבאחת נלמדים הסימנים הבסיסיים יותר בשולחן ערוך, והמסיימים בהצלחה מרובה את השלב הראשון, מקבלים הזדמנות לעלות לשלב השני בו נלמדים סימנים נוספים שלא נכללו בתוכנית הלימודים של שלב א'. המבחנים נערכים על הטור, השו"ע ונושאי כליהם, משורשי הסוגיות בש"ס, ועד לפסקיהם של גדולי האחרונים החיים עמנו כיום לאורך ימים ושנים.

80 אלף נבחנו על משנה ברורה!

בתוכנית 'דף היומי בהלכה', נערכים מבחנים על המשנה הברורה לפי סדר לימוד של עמוד משנה ברורה מדי יום, ועמוד נוסף ב'ביאורים ומוספים' שבמהדורת 'דרשו'.

לפני חג השבועות, זמן מתן תורתנו, ערכה הנהלת 'דרשו' תחשיב פנימי של הפעילויות השונות והמגוונות המבוצעות על ידי הארגון במטרה להגדיל תורה ולהאדירה. להלן חלק מן הנתונים:

כמה אנשים נבחנו כבר בדרשו? לא יאומן כי יסופר!! במסגרות השונות של 'דרשו', בשנות קיומו, נבחנו עד כה כ-150,000 בני עלייה.

המבחנים היו על משנה ברורה, בדף היומי על הש"ס הבבלי, בתוכניות 'בני הישיבות', בתוכניות 'קנין ש"ס' ו'קנין הלכה' ובפלטפורמות השונות של 'דרשו' שתכליתן אחת היא: להביא לריבוי לומדי התורה ולהגדלת מספר שעות לימוד התורה בישראל.

כיום, ישנן 12 תוכניות פעילות שונות ללימוד בדרשו, אשר חלקן פתוחות לציבור הרחב וכל הרוצה ליטול - יבוא וייטול, וחלקן מיועדות לקבוצות נבחרות של אברכים שקדנים ותלמידי חכמים משכמם ומעלה.

הנבחן הצעיר והמבוגר ביותר

כדי להפעיל את מערך הבחינות האדיר הזה, קיימים לא פחות מ-473 מוקדי בחינה הנפתחים מדי חודש ובהם יכול כל אחד להיבחן על עמלו ויגיעתו בתורה בחודש האחרון.

אל מוקדי הבחינה נאספים אנשים מכל המגזרים, העדות ואפילו מכל הגילאים. הנבחן הצעיר ביותר בכל הזמנים בתוכניות 'דרשו' היה בן 8 שנים בלבד כשנבחן בפעם הראשונה, והנבחן המבוגר ביותר שכיתת את רגליו למוקד הבחינה, וענה בכתב על השאלות היה בן 90, כשנבחן ב'דרשו' בפעם האחרונה, לפני כחמש שנים.

8 בני המשפחה הנבחנים

במקרים רבים הנבחנים מגיעים באופן עצמאי, איש איש לעצמו, ובמקרים אחרים הם באים בקבוצות של חברים או בני משפחה. ב'דרשו' נבחנו בין היתר גם שמונה בני משפחה אחת, אב ושבעת בניו, בני משפחת וינברג מירושלים, שעורכים כולם את מבחני 'הדף היומי בהלכה' מדי חודש בחודשו ואף חוזרים על הנלמד ומתכווננים למבחנים בשיעור משותף הנערך בבית ההורים.

בתוכנית 'קנין תורה', נבחנו לומדי הדף היומי על 30 דפי

ג' של המשנה ברורה העוסק בהלכות שבת הוא המבוקש והנפוץ ביותר, ועד כה הודפסו 52,132 עותקים של חלק ג'.

'חומש דרשו', הכולל את כל חמשת חומשי התורה בכריכה אחת בהוצאה מאירת עיניים עם מעלות גדולות שחלקן ייחודיות להוצאת 'דרשו', הודפס עד כה ב-55,094 עותקים במהדורה הרגילה ועליהם נוספו 5,982 חומשים במהדורה גדולה במיוחד, ו-3,887 חומשים במהדורה קטנה.

ספרי 'דרש דוד' על התורה, מאת נשיא ומייסד דרשו רבי דוד הופשטר שליט"א, כבשו זה מכבר את ארון הספרים היהודי, ויצאו עד כה ב-19,284 עותקים, שכל אחד מהם כולל שלושה כרכים. עליהם נוספו גם ספרי 'דרש דוד' על המועדים בסט של שני כרכים על אלו נוספו ספרי 'דרש דוד' באנגלית ובשפות נוספות, שנדפסו ונמכרו באלפי עותקים נוספים.

'דרשו' משקיע רבות גם בהדפסת שאר ספרי החפץ חיים, בנוסף על המשנה ברורה, ובמסגרת זו נמכרו ספרי החפץ חיים כדוגמת 'נדחי ישראל', 'שם עולם' ואחרים ב-10,600 עותקים, ספרי 'חפץ חיים' במהדורת 'דרשו' עם פירוש 'ביאורים ומוספים' ב-28,262 עותקים, ספרי 'שמירת הלשון' ב-11,292 עותקים, וכן ספרים נוספים של 'דרשו' כדוגמת 'מועד לדוד' הכולל מערכות עיוניות על מועדי ישראל מאת רבי דוד הושפטר שליט"א, קבצי 'חזוק' שיצאו לאור, 'ספר העשור', 'ספר דרשו', 'קניין שמעתתא' וספרים רבים נוספים.

ארגון 'אחינו', זרוע הקירוב של 'דרשו', מוציא לאור את חוברת וספרי 'לקראת שבת' שהפכו לספרים מבוקשים ביותר בכל רחבי העולם היהודי.

חזו חזו בני חביבי...

עד כה השתתפו בתוכנית זו 80 אלף ו-388 נבחנים, שהשתתפו ב-155 מבחנים. בסך הכל הם נבחנו במסגרת המחזור הראשון על כל 1,804 עמודי המשנה ברורה, ואף חזרו עליהם בערבי שבתות ובשבתות, כך שבסך הכל נמשכת תוכנית הלימוד 2,524 ימי לימוד.

המבחנים נערכים בכלל מוקדי 'דרשו' ובכלל זה גם 353 המוקדים המיוחדים של תוכנית 'דרשו' בכולל, בהם ניתן להיבחן רק על תוכנית 'הדף היומי בהלכה'. בתוכנית 'דרשו' בכולל' משתתפים 9,066 נבחנים.

תוכניות 'דרשו' בשיבות, הן תוכניות הלימוד הוותיקות ביותר כיום ב'דרשו', ובמסגרתן נערכים מדי חודש מבחנים, בהם משתתפים חברי שלושת המסלולים השונים של התוכנית. אלפי בחורים משתתפים בסך הכל בתוכניות הקיימות ב-42 ישיבות קדושות ברחבי ארץ הקודש.

רבע מיליון ספרי משנה ברורה!

בנוסף על המבחנים שהרבו תורה בישראל בשיעורים שאת היקפם אי אפשר לתאר ולסכם במספרים, מנהל 'דרשו' מערך אדיר של הפצת תורה באמצעות הדפסת ספרים בהוצאת 'דרשו'. גולת הכותרת של ספרי 'דרשו' היא כמושב ספרי המשנה ברורה במהדורת 'דרשו' הכוללים את הביאור הנפלא של 'ביאורים ומוספים', המביא את פסקיהם של גדולי האחרונים, הנוגעים להלכות הנלמדות בשולחן ערוך ובמשנה ברורה.

במסגרת זו הודפסו, נמכרו וחולקו עד כה לא פחות מרבע מיליון ספרי משנה ברורה! וליתר דיוק 259 אלף ו-810 ספרים, מתוכם 47,848 סטים של משנה ברורה במהדורת 'דרשו', ו-211,962 כרכים בודדים בכריכה קשה ובכריכה רכה. כצפוי, כרך

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

להפתעתו של הבחור, כשנכנס הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל לחדר, לבש "המנקה" כובע וחליפה והתיישב לצידו בשתיקה...

על פשטות הליכותיו של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל

עוד סיפר נכדו של רבינו הגאון ר' שרגא ברלין, שכשהיתה חנוכת הבית בישיבת 'תורת זאב' בירושלים, ביני לביני נכנס רבינו לביתו כדי לראות שאלה על מזוזה. אחד ממלווי רבינו אמר אז שצריך ללכת לעוד מקום, שפרסמו שרבינו יבוא לשם ומחכים לו. אמר לו רבינו: "הלא שאלו אותי, ואמרתי שאני לא אבוא, מדוע עושים כך ללא ידיעתי". אמרו לרבינו: "אבל אמרו להם שרבינו יבוא". אמר רבינו: "מי שאמר, הוא ילך"...

לפתע אמר רבינו: "בעצם מה אכפת לי ללכת, רק שחסר קצת כבוד, שלא שמעו ולא שאלו לקולי, ככה זה בן אדם..." לבסוף כמובן שרבינו הלך.

(כאיל תערוג בהעלותך תשע"ח)

סיפר נכדו של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל: שמעתי לפני שנים מרבי אליעזר ליברמן שלמד בישיבה קטנה אצל רבינו לפני למעלה מארבעים שנה, שהגיע אז בחור חדש מאיזה יישוב וסיפר, שכשהגיע להבחן שלחו אותו לחדר של רבינו, והוא מצא אותו מטאטא את החדר, והיה נראה לו שזה המנקה... בינתיים, "המנקה" התעניין אצלו מאיפה הגיע ומה למד וכו'. והנה כשנכנס הגרמ"י ליפקוביץ זצ"ל לבש "המנקה" כובע וחליפה והתיישב לצידו בשתיקה, והגרמ"י כיבד את המנקה... רק כשהגיע הבחור ללמוד בישיבה, פתאום תפס שזהו רבינו ראש הישיבה, אלא שהתנהג בפשטות כ"כ, שהיה נראה לו שזה המנקה.

השונות היומי

הגוי הדפּיס בשבת מראי מקומות לשיעורו של ראש הישיבה - האם מותר לעיין בהם?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

והאריך בדברי הט"ז שסובר שלימוד תורה ניתן ליהנות ופקודי ה' ישרים משמחי לב, והביא שרבים מהפוסקים חולקים ע"ז, והביא משו"ע סי' תקפ"ו ותרנ"ה שבדברי מצוה לא גזרו שמא יאמר לגוי לעשות, ולכן אם הגוי עשה מעצמו מותר ליהנות. והחיי אדם (כלל ס"ב ס"ו) חולק ע"ז ואוסר ללמוד מנר שהדליק גוי מעצמו, שכיון שכשקורא הרי גופו נהנה ול"ש בזה לאו ליהנות ניתנו. והאמרי בינה (שבת סי' י"ב) כתב דאף להפני אריה אין היתר רק כשעשה גוי מעצמו אבל אם ציוה לו יש לאסור.

לכן בנידון המראי מקומות שהדפּיס הגוי, אף שאין בזה הנאת הגוף כמו אור הנר, כיון שציוה את הגוי אסור ליהנות מזה, ולא יסיפו לעשות כדבר הזה עוד.

שאלה: מעשה שהיה בישיבה חשובה, שראש הישיבה תכנן לומר "שיעור כללי" בליל שבועות שחל ביום ראשון, ולצורך זה הדפּיסו מערב שבת מראי מקומות לשיעור. בשבת החליט ראש הישיבה לדבר על נושא אחר והודיע על כך לאחד הבחורים, אותו בחור אמר לגוי של הישיבה והוא מיהר להדפּיס במחשב שלו את המראי מקומות החדשים בדברי הרשב"א והקצות החושן ושאר מפרשים, ותלה זאת בשבת קודש בפתח הישיבה. ונשאלת השאלה, האם מותר להשתמש ולעיין במראי מקומות אלו שנעשו לצורך ישראל בשבת קודש? ואולי יש לומר שמצוות לאו ליהנות ניתנו?

תשובה: התשובה פני אריה (סי' מז) התיר ללמוד לאור נר שהדליק גוי עבור ישראל מטעם שמצוות לאו ליהנות ניתנו,

האם יש 'ספר הלכות מיוחד' לתלמידי הרב וואזנר? התוכחה של הגר"ע יוסף זצ"ל לתלמידו: "אתה תאכל בשר והם יאכלו חציץ?!" ומה שמע הרבי מתולדות אהרן מבעד לדלת חדרו של אביו?

עורך גיליון לקראת שבת הרב משה הרמן עם טעימות קצרות מגיליון פרשת בהעלותך

מאומה? כשמרן בעל ה'מנחת יצחק' זצ"ל קרא לחתן שבוע לפני נישואיו, וביקש ממנו רשות לשוב לביתו שבירושלים... התוכחה של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל לתלמידו: "אתה תאכל בשר והם יאכלו חציץ?!" ואיך הפך שיעור של שני משתתפים בתוך מספר שבועות לשיעור של 25 איש?

מדוע היה הגה"צ רבי יצחק זילבר זצ"ל סופג מפעם לפעם נשיכות מכלבים? מה שמע הרבי מתולדות אהרן כאשר הקשיב בהיותו ילד מבעד לדלת חדרו של אביו? וגם: כיצד הובילה חולשה פתאומית שתקפה את מייסד סמינר 'אור החיים' בשהותו בקליפורניה, לתרומה של מיליוני דולרים למוסדו; וכיצד הציל דו"ח חניה בסך 500 שקלים מתביעה שקרית בסכום עתק - שני סיפורים מיוחדים הממחישים את נפלאותיה של ההשגחה העליונה, כאשר אירוע שנדמה לאדם כשלילי, מתגלה כטובה גדולה ועצומה.

כיצד היה הרבי מסאטמאר זצ"ל שולח את המשמש מחדרו כאשר ביקש לשוחח בפרטיות עם מישהו - מבלי לומר לו במפורש לצאת? מדוע המתין מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל בהוצאת ספריו עד גיל שישים? מהו הווארט המיוחד ששימח את מרן בעל 'שבט הלוי' זצ"ל ביובל השישים לשיבת חכמי לובלין, והאם יש 'ספר הלכות מיוחד' לתלמידי הרב וואזנר?

על כל אלו ועוד תוכלו לקרוא השבוע בגיליון 'לקראת שבת' - פרשת בהעלותך, המלא וגדוש כמיטב המסורת בסיפורים, דרשות ורעיונות משובבי לב. בגיליון השבוע מופיע גם חלקה השני של השיחה המיוחדת שקיים צוות 'לקראת שבת' עם הגאון הגדול רבי שמעון גלאי שליט"א, שחלקה הראשון התפרסם בגיליון הקודם, ובה תוכלו להחכים עוד מאוצרו של הגה"צ שליט"א על ה'גישמאק' בלימוד התורה והדרכים להשיגו. ועוד בגיליון: מדוע נהג מרן הרב מפוניבז' זצ"ל להסתובב מדי שנה בשוק ארבעת המינים בתל-אביב, למרות שלא היה קונה שם

* דף היומי בבלי

* דף היומי בהלכה

* ווארט או סיפור לפרשת השבוע

* שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

יהודי המתגורר לבדו בסמוך לגוי - האם גזרו חכמים שדירת הגוי תאסור על היהודי את חצרו?

האחרת מתגורר גוי - למרות שהם 'שותפים' בחצר החיצונה מחמת שדייר החצר בפנימית עובר דרכה תדיר, בצאתו לרחוב ובכניסתו לחצרו; ומאידך, באופן זה אין היהודי פוחד לדור לבדו בחצר, כיון שדירתו של הגוי היא בחצר האחרת - לא גזרו חכמים שדירת הגוי תאסור את חצרו של היהודי.

[משנ"ב שפב נז-נט, ושעה"צ סב; ביאורים ומוספים דרשו, 89]

כפי שלמדנו, חצר שדרים בה יהודים וגוי, גזרו חכמינו ז"ל שלא יחול בה 'עירוב החצרות' אלא אם דיירי החצר היהודים ישכרו מהגוי את רשותו. אולם, חצר שדרים בה גוי ויהודי אחד בלבד, לא גזרו עליה לאוסרה, כיון שמקרה כזה אינו שכית, מפני שיהודי חושש לדור לבדו עם הגוי.

ושתי חצרות זו לפנים מזו, אשר הפנימית אין לה יציאה לרחוב אלא דרך החיצונה, ובחצר האחת מתגורר יהודי אחד, ובחצר

באיזה מקרה מבטל גוי הדר לבדו בחצר את עירוב החצרות שעושים יהודים בחצר אחרת?

וגוי, ובאופן זה הגוי אוסר. ואף אם שכרו מהגוי את רשותו, עדיין אסור לשני היהודים לטלטל מבתי חצר אחת אל החצר האחרת, ולהיפך, עד שיערבו ביניהם.

וכן אם הגוי מתגורר בחצר הפנימית, ושני היהודים בחצר החיצונה - הגוי אוסר את החצר החיצונה, ועליהם גם לערב ביניהם, כדין כל שני יהודים הדורים בחצר אחת.

[שו"ע שפב, יז, ומשנ"ב נח, ושעה"צ נט; וראה נתיבות שבת לו, הע' לח]

בהמשך לאמור: שתי חצירות זו לפנים מזו, שבאחת מהן מתגוררים יהודי אחד וגוי, ובאחרת מתגורר יהודי אחד - ליהודי הדר בפנימית מותר לטלטל חפצים מביתו לחצר, ולהיפך; שהרי אין יהודי נוסף הדר בחצר זו, וממילא אין צורך בעירוב חצרות, וגם הגוי אינו אוסר, כנ"ל.

אולם, ליהודי הדר בחצר החיצונה אסור לטלטל מביתו לחצר, כיון שחצר זו משמשת לדיור או לפחות למעבר של שני יהודים

בעשיית עירוב חצרות במלון שמתאכסנים בו גויים - האם צריך לשכור מכל גוי את רשותו?

לשכור ממנו את רשויותיהם של אורחי המלון הגויים, לצורך עשיית עירוב במלון.

ואם אין למשכיר רשות להשתמש בבית, אך הוא רשאי להוציא את השוכר מביתו בכל עת שירצה - וכגון שסיכמו כך ביניהם - ניתן לשכור את רשות הגוי גם מהמשכיר, ואף אם בפועל לא הוציא המשכיר את השוכר מביתו.

[שו"ע שפב, יח, ומשנ"ב סא-סב; ביאורים ומוספים דרשו, 90, וראה שם, 92]

גוי הדר בחצר, והשכיר את ביתו לגוי אחר, ויש למשכיר רשות להשתמש בבית לצורך אחסון חפצים, וכדומה - ניתן לשכור את רשותו מהמשכיר לצורך 'עירוב חצרות', וכמובן שניתן לשוכרה מהשוכר.

ודבר זה מצוי למעשה בבית מלון השייך לגוי - שאם יש לבעל המלון רשות להשתמש בחדרים לצורך כלשהו, או שהוא רשאי לשנות את מקום אכילתם של האורחים כראות עיניו - ניתן

* משרת שהשכיר את רשות אדונו הגוי לצורך 'עירוב חצרות' וסולק מתפקידו - השכירות בטלה; אך אם שכרו ממנו את רשות אדונו לזמן קצוב, השכירות נמשכת עד לתום תקופת השכירות.
* בערים שעושים בהן 'עירוב חצרות' ו'שיתוף מבואות' לכל העיר - מנהג ישראל מקדמת דנא לשכור את רשויות הגויים מידי פקידי המלוכה והממשלה הממונים על העיר, כאשר הם מורשים להשתמש בכל מקום בעיר. ופקידים שאינם מורשים לכך, וכגון אנשי הצבא, או פקידים 'של כבוד', שאין בידם כל סמכות - לא ניתן לשכור מהם את רשויות הגויים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

באיזה מקרה מותרת אמירה לגוי לעשות מלאכה דאורייתא בשבת?

להיכשל באיסורי 'הוצאה' - ניתן להקל כדעה זו, ולומר לגוי לתקנו אף כשהדבר כרוך במלאכה דאורייתא. ואם ניתן לעשות את המלאכה באופן המותר מדאורייתא, יש לומר לו לעשותה באופן המותר.

[ביה"ל שסב, ב ד"ה מחיצה; ביאורים ומוספים דרשו, 10; בהרחבה ע"פ המקור]

חכמינו ז"ל אסרו לומר לגוי לעשות מלאכה בשבת, בין במלאכה דאורייתא ובין בכל איסורי שבת דרבנן. ולצורך מצוה, התירו אמירה לגוי לעשות איסור דרבנן. ויש מהראשונים שסובר שלצורך מצוה התירו את האמירה אף במלאכה דאורייתא, אך רוב הפוסקים אוסרים. אולם, במקרה שהתקלקל העירוב בעיר, ורבים עלולים

הלוח היומי

ט' בסיון | רבי ישראל ב"ר שמואל משקלוב זצ"ל, תלמיד הגר"א, בעל פאת השולחן ותקלין חדתין

יארצייט:

קצ"ט: רבי אביגדור ב"ר יצחק קרא זצ"ל, דיין בפראג.
תמ"ד: רבי משה ב"ר נפתלי הירש רבקה"ש זצ"ל, בעל באר הגולה. (וי"א בה' סיון).
תקצ"ט: רבי ישראל ב"ר שמואל משקלוב זצ"ל, תלמיד הגר"א, בעל פאת השולחן ותקלין חדתין.
תרל"ג: רבי יצחק אייזיק ב"ר יששכר בעריש אייכנשטיין זצ"ל, מזידיטשוב, בעל פירוש מהרי"א ועוד.
תרל"ט: רבי אהרן ב"ר עזריאל קונווארטי זצ"ל, ר"י בית א-ל, בעל שו"ת כפי אהרן.
תרצ"ט: רבי יעקב חיים ב"ר יצחק ברוך סופר זצ"ל, בעל כף החיים, יגל יעקב, ישמח ישראל ועוד.
תשל"ב: רבי יחזקאל שרגא ב"ר יואל זיסמן מערץ זצ"ל.

איזו מצוות עשה מהתורה מקיים בחור ישיבה המקפיד להתחבר עם חברים יראי שמים?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

כדבר גנות. וגם המקבל לשון הרע עשוי לעבור על איסור זה (ד) אם גרם על ידי סיפורו שחברו יאבד את פרנסתו וכדומה, עובר גם על עשה של 'גר ותושב וחי עמך'... 'וחי אחיך עמך'. (ה) מקבל לשון הרע עובר לפעמים על עשה של 'הוכח תוכיח', אם לא מוכיח את חברו על שמספר לשון הרע (היינו אם יודע שיקבל את תוכחתו, ואפילו אם יש לו ספק בזה. וראה בביאורים ומוספים שיש אומרים שצריך להוכיחו גם אם לא יועיל, וראה עוד שם בפרטי הדברים).

(ו) אם מדבק עצמו בחבורה של אנשי רשע ובעלי לשון הרע, עובר גם על עשה של 'ובו תדבק', שחז"ל ביארו בזה שהמצווה היא להתדבק בחכמי התורה וללמוד ממעשיהם, ולכן בוודאי מי שעושה ההיפך ומדבק עצמו בחבורת רשעים, עובר על 'עשה' זה. בביאורים ומוספים מביאים בזה חידוש מעניין ביותר: כשאדם נמצא בין אנשים בינוניים במעשיהם, אך יש מהם שטובים יותר ויש שטובים פחות - כתב באגרות משה שכאשר מתדבק בבינוניים, שיכול ללמוד מהם מעשים טובים, מקיים 'ובו תדבק'! והוכיח כן מלשון הרמב"ם, שצריך "להתדבק בצדיקים ולהתרחק מהרשעים", ומשמע שהמצווה היא להתדבק תמיד ביותר טובים ולהתרחק מהפחות טובים, ואין כוונתו שרק בהתדבקות בצדיקים גמורים מקיים המצווה.

בסדר הלימוד היומי עומדים עתה באמצע החלק השני מהפתיחה - עשין, בו מונה החפץ חיים על אילו מצוות עשה עובר המספר לשון הרע. טרם שנגיע לסעיפים הנלמדים היום (ה-ו), נזכיר בקצרה את העשין שמנה ה'חפץ חיים' בסעיפים הקודמים שנלמדו בימים שישי ושבת

א) המספר לשון הרע עובר בעשה של 'זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים'. בביאורים ומוספים של 'דרשו' מרחיבים בגדרי מצווה זו, אופני קיומה ותדירות חיובה. ומעניין לציין את המובא שם מדברי ה'חפץ חיים' בספר חובת השמירה בשם הגאון רבי בצלאל מווילנא, שגם על ידי לימוד הלכות לשון הרע מקיימים מצווה זו. וראה שם דעות נוספות בזה.

ב) המספר לשון הרע עובר גם על עשה של 'ואהבת לרעך כמוך'. גם כאן מרחיבים ב'ביאורים ומוספים' בגדרי מצווה זו, ונזכיר רק נידון אחד: אדם שאינו מקפיד על בזיונו - האם המספר עליו לשון הרע עובר על עשה של 'ואהבת'? לדעת הגר"ח קנייבסקי הוא אכן עובר, משום שבטלה דעתו אצל כל אדם, ואף שאומר שאינו מקפיד, באמת הוא כן מקפיד.

ג) לפעמים עובר המספר גם על 'בצדק תשפוט עמיתך', כגון שראה אצל חברו מעשה שאפשר לשופטו לזכות או לחובה, וסיפרו

יארציט מרן הג"ר יעקב חיים ב"ר יצחק ברוך סופר בעל ה"כף החיים"

מרן הגר"י צדקה תיאר איך היה מברך בעל ה"כף החיים": רבינו היה עוצם את עיניו ומברך: "ב-ר-ו-ך, א-ת-ה...". והזכיר את השם בסילודין, והמתין שיענו אחריו "ברוך הוא וברוך שמו" והמשיך "א-ל-ו-ק-י-נ-ו מ-ל-ך ה-ע-ו-ל-ם", כשכל גופו מרתת ואבריו מזדעזעין מפחד השכינה הקדושה, והשלים בדביקות ובערגה "ש-ה-כ-ל נה-יה בד-ברו", והיו רואים בעליל איך שכולו מלא תהילה לבורא ית"ש. (וזאת ליהודה ח"ב פרק טו)

נשתדל לברך את הברכות במתינות ובכוונה מתוך רגשי הודאה להשי"ת

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה